

2022. november 27./Cs-Pk17

**Az MKPK külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének
17. körlevele a külföldön élő magyar, illetve magyarul beszélő
hívekhez és lelkipásztorokhoz, 2022 karácsonyán**

Bízzál az Úrban

Főtisztelendő Paptestvérek! Kedves Magyar Testvéreim!

Az elmúlt évek során sok olyan csapás érte a világot, amelyek mindenütt megváltoztatták létünk megszokott rendjét és újabb kihívások elé állították és állítják külföldi magyar közösségeink életét. A világjárvány, az orosz-ukrán háború, a vele járó szankciók és korlátozások, az energiaválság és árdrágulás egyre inkább megnehezítik nem csak az egyének, a családok, a társadalmak életét, de azok lesúlytanak a külföldi magyar egyházi közösségek életére, működésére és lelki szolgálatára is. A Covid-időszak különösen megviselte külföldi magyar közösségeink életét. A pandémia által kiváltott utazási, gyülekezési korlátozások, egészségügyi és egyéb szigorú rendelkezések megtették a magukét. A világjárvány sok hívőt elriasztott a közösségi élettől és sok olyan hűséges öreget is elvitt, akikre mindig számíthattunk korábban. A résztvevők létszáma megcsappant a vasárnapi szentmiséken. Ehhez sokfelé a külföldi munkavállalók hétvégi ingázása is hozzájárult. A Covid-19-vírusjárvány idején sok külföldi magyar munkavállaló és család települt haza. Nagy lett és sokrétűvé vált a külföldön élő magyar hívek elvándorlása határainkon kívül, az idegenben: nagy lett a fluktuáció, a mobilitás. „Oda megyünk, ahol munkát találunk”, avagy kedvezőbb feltételeket a tanulásra, a továbbképzésre, a tapasztalatszerzésre, az üzleti sikerre – mondogatják többen. A külföldön élő magyarok hazatelepülése 2010-től dinamikusan fokozódik, míg a kivándorló magyarok száma egyre csökkenő tendenciát mutat (KSH, HG tanulmány, ms). A régi külföldi magyar templomokhoz, egyházközségekhez, missziókhoz kötött övezeti, nagyvárosi lelkipásztori szolgálat, hívek és papok hiányában, esetleges elköltözések miatt, többfelé megnehezül, felbomlik, vagy éppen ellehetetlenül. Az elmúlt két esztendő során rohamosan és drasztikusan

csökkent a külföldi magyar lelkipásztorok száma. Elhunyt 20 elsősorban nyugdíjas pap; hazatelepült 8, nyugdíjba ment egy, szolgálatát feladta egy. Ez összesen 30 lelkész. Helyükbe érkezett mindössze négy. Míg a pandémia előtt a külföldön élő magyar lelkipásztorok száma még 88 volt, mára ez a szám mintegy 60-ra csökkent.

Helyenként a befogadó egyházak is nyomást gyakorolnak a külföldön élő magyar közösségekre és ezek tagjaira: „itt élnek már régen, ismerik a nyelvet, minek még nekik magyar mise” – ismételtetik a befogadó egyházak vezetői. Mindez új kihívások elé állítja a létszámában csökkenő és helyenként kiöregedő külföldi magyar közösségeket, híveket és papokat, egész külföldi magyar lelkipásztori szolgálatunkat.

Bizonyos szempontból, a közlekedési és kommunikációs lehetőségek is megnehezítik a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatot: híveink gondolnak egyet, és hazarepülnek, a nagy ünnepeket és szabadságukat itthon töltik. A modern digitális távközlési eszközökkel folyamatosan tartható a kapcsolat a szülőfölddel. A távol-ságok összezsugorodtak. Az online-misék elszaporodtak, mindezek minden jó és rossz következményével. A magyar médiumok legjobb kulturális és egyéb adásai bárhol foghatók a világon. Sokak számára már ez is elegendő ok arra, hogy mellőzzék a külföldi magyar közösségek vallási és kulturális kínálatait.

Aztán többen vannak, akik csak rövid időt akarnak eltölteni külföldön azzal a céllal, hogy minél jobban megismerjék a helyi nyelvet és kultúrát. Ők ezért tudatosan is kerülnek a magyar kapcsolatokat külföldi tartózkodásuk idején.

Akik teheték, hazatelepültek a járvány idején, mások elvonultak a közösségektől, vagy félnek (ismét) bekapcsolódni azokba. A világjárvány külföldi magyar lelkipásztorkodásra és közösségekre gyakorolt káros következményei még egy ideig biztosan kísérteni fogják közösségépítő munkánkat külföldön. Az elszegényedés, az árak emelkedése és a takarékosági intézkedések többfelé megnehezítik a közösségszervezés munkáját. Az orosz-ukrán háború következményei egyelőre még beláthatatlanok.

Aztán tapasztalható az is, hogy a gyermekek többfelé elveszítik magyar anyanyelvüket. Fokozódik az asszimiláció nyomása. Sok magyar családban háttérbe szorulnak a keresztény értékek, a nemzeti értékek kikopnak, vagy elveszítik korábbi jelentőségüket. A Szent István-i örökség, a keresztény magyarság sokak számára már nem jelent értéket. Számunkra mind ez az idők jele, külföldi magyar lelkipásztori és hazafias szolgálatunk nagy kihívása, és ezzel mindnyájunknak számolni és foglalkozni kell.

Jóllehet több pap nélkül maradt külföldi magyar egyházköztség, misszió, egyházi közösség napjainkban elnéptelenedett és megszűnőben van, ugyanakkor mégis

reményteljes jelenséggé mutatkozik külföldön, hogy többfelé újabb kis egyházi közösségek, csoportok alakulnak pap nélkül. Világviszonylatban összesen mintegy 15-20 ilyen kis egyházi közösségről van tudomásom. Ezek elsősorban a hitüket és magyarságukat komolyan vevő, elkötelezett világi hívek összefogása és szorgoskodása által kezdenek kibontakozni. Mindez azt mutatja, hogy a sok nehézség és megpróbáltatás ellenére, kis leleményességgel, igyekezettel és szoros összefogással mégis csak elősegíthetjük a magyar jövőt külföldön: megtalálható annak lehetősége, hogy ápoljuk őseink szent hitét és gazdag örökségét. A világi hívek sokfelé megtalálják annak lehetőségét, hogy összefogjanak és közösen keressék a keresztény és magyar megmaradás lehetőségeit. A külföldi magyar papok és hívek legutóbbi budapesti konferenciája ösztönzést jelentett arra, hogy az idők jeleinek megfelelően, az új körülmények között is új utakat keressünk mindannak megőrzésére, ápolására, ami számunkra külföldön is szent és felejtethetetlen érték. „Sok jó ötlettel és rengeteg kapcsolattal gazdagodva jöttünk vissza” - írta nekem később egyik résztvevő, és így folytatta: „a konferencia egyedülálló alkalmat biztosított arra, hogy a világ magyarjai lelkipásztori ellátásának jelenét, kihívásait, örömeit és nehézségeit együtt lássuk és tanuljunk. Az a pár budapesti nap egyedülálló eseménynek és élménynek adott időbeli keretet, amit magunkkal tudtunk hozni. ... A legfontosabbnak azt tartom, hogy fórumot találtunk a D50-ben rendezett konferencián, ami megerősít és lendületet ad” (NN).

Kedves Magyar Testvéreim! Bárcsak a mi köreinkben is érvényesülne a II. Vatikáni Zsinat optimizmusa: „Krisztus, aki feltámadásával átvette az uralmat... Lelkének erejével mindjárt működni is kezdett az emberek szívében: nem csupán a túlvilág vágyát ébreszti fel, hanem éppen ezáltal élteti, megtisztítja és erősíti a nemes kezdeményezéseket, amelyekkel az emberiség nagy családja emberségesebbé teszi a maga életét, és e célja szolgálatába állítja az egész földet” (GS 38).

A magam részéről továbbra is vallom, hogy a külföldön élő magyar papok és hívek, legfőképpen azzal szolgálják egyházunkat, népünket és hazánkat, ha buzgón és hiteles módon teljesítik saját keresztény küldetésüket és hivatásukat a maguk helyén: a családban, a magán- és közéletben egyaránt.

Bárhogyan is csűrjük csavarjuk a dolgot, a jézusi tanítványok küldetése itthon és külföldön, mindig ugyanaz: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16, 15). Az a feladatuk, hogy osztogassák az Élet Kenyerét (Jn 6,48) és csillapítsák a szomszédok szellemi, lelki és testi szomjúságát környezetükben (Jn 4, 14). Jézus nem azt a parancsolta nekik, hogy látványos, számokban is mérhető sikereket érjenek el, hatalmas és virágzó

közösségeket létesítsenek, hanem azt, hogy hirdessék az evangéliumot, akár alkalmas, akár alkalmatlan, nagy türelemmel és hozzáértéssel, legfőképpen saját keresztény magatartásukkal és hiteles tanúságtételükkel (vö. 2 Tim 4, 2). A tanítványok feladata az, hogy teret készítsenek az Úr Lelkének és engedjék, hogy tüze bevilágítson a sötétség berkeibe, megtisztítsa, kiszabadítsa és megerősítse az embert hitben, reményben és szeretetben. Az adventi szent időben legtöbbször ezt így halljuk: „Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit” (Mt 3, 3).

Ez az igehíretés, jóra tanítás és nevelés nem hiábavaló fáradozás. Sem a családban, sem a templomban, sem az iskolában. Meghozza gyümölcsét. „Az Isten szava ugyanis eleven, átható és minden kétélű kardnál élesebb, behatol a lélek és szellem, az íz és a velő gyökeréig, megítéli a szív gondolatait és érzéseit” (Zsid 4, 12). Bölcsessége behatol a testnek minden zugába, a csontokba is a velőkig (vö. Péld 20, 27). Az Úr szava nem hiúsul meg, eléri célját: „Amint az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi, hogy magot adjon a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, éppen úgy lesz a szavammal is, amely ajkamról fakad. Nem tér vissza hozzám eredménytelenül, hanem végbeviszi akaratomat, és eléri, amiért küldtem” – mondja az Úr (Iz 55, 10). És ez így van minden jó pásztor, szülő és nevelő szavával is. A jó mag kikél, ha előbb elhintjük. Engedjük hát Kedves Magyar Testvéreim, hogy az Úr Lelke eljőjön közénk és segítsen gyengeségünkön.

Végezetül megköszönöm a kedves Külföldi Magyar Testvérek minden szolgálatát közös krisztusi küldetésünk érdekében, kívánok Mindenkinek jó felkészülést az Úr érkezésére, áldott, szent karácsonyi ünnepeket és boldog új évet.

Mindezek után pedig, Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária, Szent István király és a többi Magyar Szent közbenjárására, áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

Budapest, 2022. november 27., advent első vasárnapján.

Dr. Cserháti Ferenc c. centuriai püspök,
külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott
esztergom-budapesti segédpüspök

Mellékelve: Főtisztelendő Paptestvéreim figyelmébe.